

Sygn. akt II KK 154/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 grudnia 2020 r.
sprawy **P. W.**
skazanego za czyn z art. 278 § 1 k.k. i in.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt. IX Ka (...)
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.
z dnia 10 czerwca 2019 r., sygn. akt VIII K (...)

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

P. W. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 15 listopada 2013 r. w W. przy ul. O., działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. zabrał w celu przywłaszczenia z salonu na parterze budynku jednorodzinnego mienie w postaci laptopa marki Macbook Air ze skórzanym etui, laptopa marki Sony Vaio wraz z kartą sieci Plus GSM, ładowarką amerykańską z przełączką do gniazda europejskiego o łącznej wartości 5.000 zł, na szkodę M. E. i J. D., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.,

2. w dniu 23 sierpnia 2013 r. w W. przy ul. J., działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. z ganku budynku jednorodzinnego zabrał w celu przywłaszczenia torebkę damską ze skóry ekologicznej koloru kremowego z zawartością portfela koloru czerwonego, środków pieniężnych w kwocie 400 zł, trzech kart bankomatowych wydanych przez P. S.A., P., A., telefonu komórkowego marki Nokia, telefonu komórkowego marki BlackBerry, dowodu osobistego serii (...) nr (...), prawa jazdy serii (...) nr (...), karty miejskiej, dwóch kompletów kluczy do mieszkania, kosmetyków damskich o łącznej wartości 1.800 zł, na szkodę M. Ż., tj. o czyn z art. 278 § 1 i § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
3. w dniu 10 września 2013 r. w W. przy ul. E. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. zabrał w celu przywłaszczenia z przedpokoju budynku jednorodzinnego torebkę materiałową damską, z zawartością telefonu komórkowego Iphone model 4S koloru czarnego, okularów przeciwsłonecznych kolor czarny w plastikowym etui, odtwarzacza mp3 marki Apple koloru zielonego, portfela skózanego koloru czerwonego, środków pieniężnych w bilonie, portfela koloru czarnego z wytłoczonym wielbłądem, dwóch kart płatniczych banku M., dowodu osobistego serii (...) nr (...), prawa jazdy serii (...) nr (...) o łącznej wartości 205 zł, na szkodę D. M. C., tj. o czyn z art. 278 § 1 i § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
4. w dniu 10 września 2013 r. w W. przy ul. J. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. zabrał w celu przywłaszczenia z przedpokoju domu jednorodzinnego torebkę z zawartością dowodu osobistego serii (...) numer (...), dowodu rejestracyjnego serii (...) nr (...), prawa jazdy serii (...) nr (...), telefonu komórkowego marki Nokia, karty płatniczej Visa banku IMG, kluczy do mieszkania o łącznej wartości 1.000 zł, na szkodę K. S., tj. o czyn z art. 278 § 1 i § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
5. w dniu 8 listopada 2013 r. w W. przy ul. B. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. zabrał w celu przywłaszczenia ze stołu w kuchni oraz z przedpokoju domu jednorodzinnego elektroniczne urządzenie do czytania książek o

wartości 600 zł, na szkodę P. M. oraz telefon komórkowy marki iPhone 4S 16GB o wartości 1.200 zł, na szkodę firmy N. Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.,

6. w dniu 7 listopada 2013 r. w W. przy ul. K. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. zabrał w celu przywłaszczenia portfel z zawartością dowodu osobistego serii (...) numer (...), prawa jazdy serii (...) nr (...), środków pieniężnych w kwocie 800 zł, dwóch kart bankomatowych z banku I. o łącznej wartości 800 zł, na szkodę J. S. P., tj. o czyn z art. 278 § 1 i § 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,
7. w dniu 21 marca 2014 r. w W. przy ul. W. działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. z budynku biurowego dokonał zaboru w celu przywłaszczenia komputera przenośnego marki ASUS o wartości 1.500 zł na szkodę P. Sp. z o.o., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.,
8. w dniu 27 marca 2014 r. w W. przy ul. K., działając wspólnie i w porozumieniu ze S. W. usiłował dokonać włamania do domu poprzez rozwiercenie zamka w klamce drzwi balkonowych powodując uszkodzenie klamki i zamka w drzwiach balkonowych oraz klamki w furtce wejściowej na posesję gdzie wartość uszkodzeń wyniosła 500 złotych na szkodę A. B., działając w celu zaboru mienia znajdującego się w domu o wartości 20.000 zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zachowanie pokrzywdzonej, tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 10 czerwca 2019 r., sygn. akt VIII K (...), Sąd Rejonowy w W.:

- w punkcie I. oskarżonego P. W. uznał za winnego popełnienia opisanych w pkt 1), 5) i 7) części wstępnej wyroku czynów stanowiących przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., z tym iż przyjął w ramach zarzuconych czynów, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

- w punkcie II. oskarżonego P. W. uznał za winnego popełnienia opisanych w pkt 2), 3), 4), 6) części wstępnej wyroku czynów stanowiących przestępstwa z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 kk, z tym, że z opisu czynu z pkt. 3 wyeliminował zwrot „odtwarzacz mp3 marki Apple koloru zielonego” i ustalił, że D. M. C. poniosła łączną szkodę w wysokości 2.465 zł i przyjął, że czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to na mocy art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu jedną karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
- w punkcie III. oskarżonego P. W. uznał za winnego popełnienia opisanego mu w pkt 8) części wstępnej wyroku czynu stanowiącego przestępstwo z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i za to na mocy art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 14 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,
- w punkcie IV. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył wymierzone wobec oskarżonego P. W. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,
- w punkcie IX na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu P. W. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 25 listopada 2013 r. godz. 6.30 do dnia 26 listopada 2013 r. godz. 19.11, oraz od dnia 16 maja 2014 r. godz. 19.05 do dnia 17 maja 2014 r. godz. 15.40,
- w punkcie XI. na podstawie art. 46 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł solidarnie wobec oskarżonego P. W. i S. W. obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej J. S. P. kwoty 800 (ośmiuset) złotych.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcia dotyczące oskarżonego S. W. oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku apelacje wywiedli obrońcy oskarżonych i prokurator.

Prokurator zaskarżył wyrok sądu pierwszej instancji w całości, na niekorzyść ww. oskarżonych, zarzucając mu:

- a) na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. - obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 13 § 2 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie co do czynów opisanych w punkcie III i VII sentencji wyroku, w sytuacji gdy z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika, że każdy z tych czynów stanowił usiłowanie udolne;
- b) na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. - obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 91 § 2 k.k. poprzez jego niezastosowanie przy wymiarze kary łącznej w stosunku do oskarżonych, w sytuacji gdy wobec popełnienia przez oskarżonych kilku ciągów przestępstw, powinien on stanowić podstawę orzeczenia kary łącznej w niniejszej sprawie.

Podnosząc powyższe zarzuty, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez poprawienie błędnej kwalifikacji prawnej czynów opisanych w punkcie III i VII sentencji wyroku i przyjęcie, iż stanowiły one odpowiednio występki z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. (pkt III sentencji) i występki z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (pkt VII sentencji) oraz o uzupełnienie podstawy wymiaru kary łącznej wskazanej w jego punktach IV i VIII o art. 91 § 2 k.k.

Obrońca P. W. zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu:

„I. na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k.:

- 1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 2, 4, 7, 366 i 410, 424 k.p.k., polegającą na arbitralnej i noszącej cechy dowolności ocenie wiarygodności wyjaśnień oskarżonych oraz zeznań świadków, co doprowadziło do wadliwych ustaleń faktycznych w sprawie i skazania oskarżonego za popełnienie przypisanych czynów zabronionych;
- 2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść tego wyroku, a mianowicie - art. 4, 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego P. W., w szczególności gdy zeznania pokrzywdzonych wykluczają przypisanie oskarżonemu popełnienia czynów

zabronionych, i w tej sytuacji orzeczenie zostało oparte na arbitralnej i powierzchownej ocenie Sądu dowodów w sprawie, w szczególności wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków.

II. na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść i wyrażający się w stwierdzeniu, że oskarżony P. W. dopuścił się zarzucanych mu czynów zabronionych, w sytuacji gdy brak jest dowodów, które wskazywałyby na sprawstwo oskarżonego, w szczególności zeznania pokrzywdzonych wykluczają ustalenie udziału oskarżonego w tych zdarzeniach”.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie odmiennie co do istoty sprawy przez uniewinnienie oskarżonego od zarzutu popełnienia zarzucanych mu czynów zabronionych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt IX Ka (...), Sąd Okręgowy w W.:

1. zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że:

- ustalił, iż zastosowany art. 4 § 1 k.k. odnosi się do przepisów w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 roku;

- za podstawę skazania za czyn przypisany oskarżonemu P. W. w punkcie III rozstrzygnięcia (pkt 8 aktu oskarżenia) przyjął art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., zaś S. W. za czyn przypisany temu oskarżonemu w punkcie VII rozstrzygnięcia (pkt 8 aktu oskarżenia) art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.;

- podstawę wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności, orzeczonej wobec P. W. w pkt. IV rozstrzygnięcia i wobec S. W. w pkt. VIII rozstrzygnięcia uzupełnił o przepis art. 91 § 2 k.k.;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiódł obrońca oskarżonego P. W., który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu rażące naruszenie prawa tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. polegające na niedostatecznym i niewłaściwym wskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstaw dla uznania za niezasadne zarzutów apelacyjnych, w szczególności:

- wobec umniejszenia jako okoliczności łagodzących przyznania się oskarżonego do winy na etapie postępowania przygotowawczego i złożenia obszernych wyjaśnień,
- wobec umniejszenia przez Sąd odwoławczy - w ślad za Sądem Rejonowym - istotnych okoliczności w postaci skruchy oskarżonego, podjęcia pracy, podjęcia nauki, problemów zdrowotnych, pozostawania w związku, które to fakty powinny być potraktowane jako okoliczności łagodzące, a ponieważ Sąd odwoławczy nie odniósł się szczegółowo do tych kwestii, to należy uznać, że zarzuty te nie zostały przez Sąd odwoławczy właściwie rozważone,
- pominięcie, brak odniesienia się do faktu, że żaden ze świadków nie rozpoznał P. W.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu I instancji oraz wyroku Sądu II Instancji i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, alternatywnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Na wstępie należy zwrócić uwagę na wadliwy sposób sformułowania zarzutu podniesionego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia. Jego początkowa treść sugeruje bowiem, że obrońca oskarżonego domaga się wzruszenia wyroku sądu

odwoławczego wyłącznie z powodu wadliwości pisemnych motywów tego orzeczenia. Jest zaś oczywiste, że błędy popełnione przez sąd przy konstruowaniu uzasadnienia, które jest przecież dokumentem procesowym powstającym już po wydaniu orzeczenia, w żaden sposób nie mogą mieć wpływu na jego treść. Wywody zawarte w pisemnych motywach wyroku sądu odwoławczego mogą więc skutkować wzruszeniem - w postępowaniu kasacyjnym – ww. decyzji procesowej tylko wtedy, gdy wskazują na rażące uchybienia popełnione przez organ ad quem do momentu jej wydania. Muszą to być przy tym tylko naruszenia przepisów prawa, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k., art. 537a k.p.k.).

Wyeksponowana wyżej wadliwość, nie miała jednak przesądzającego znaczenia dla oceny wywiedzionego w przedmiotowej sprawie nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jako oczywiście bezzasadnego. Z całokształtu wywodów kasacji można było bowiem wyprowadzić wniosek, że obrońca w istocie zarzucił organowi II instancji błędy popełnione podczas przeprowadzania kontroli odwoławczej (zob. zwłaszcza wywód zawarty na s. 3 kasacji).

I przy takim odczytaniu, zarzut podniesiony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia musiał być uznany za chybiony.

Już *prima facie* dostrzec można niespójność zawartej w nadzwyczajnym środku zaskarżenia argumentacji. Z jednej strony bowiem obrońca zarzuca sądowi odwoławczemu, że nie wziął pod uwagę przyznania się oskarżonego do winy na etapie postępowania przygotowawczego oraz okazanej przez ww. skruchy, a z drugiej podnosi, że organ ad quem nie poddał należytej ocenie faktu, że żaden ze świadków nie rozpoznał P. W. . Zaakcentować należy, że ostatnio wymieniona okoliczność - w ocenie autora apelacji - miała przemawiać za koniecznością uniewinnienia oskarżonego od zarzucanych mu czynów i jednocześnie wskazywać, że depozycje procesowe złożone w postępowaniu przygotowawczym, w których P. W. przyznał się do winy, były niezgodne z prawdą. Jest zaś oczywiste, że złożenie przez oskarżonego nieprawdziwych wyjaśnień nie może być traktowane ani jako okoliczność łagodząca, ani tym bardziej jako wyraz szczerej skruchy.

Powyższa niespójność nie miała jednak najistotniejszego znaczenia dla uznania kasacji za oczywiście bezzasadną. Kluczową kwestią było bowiem to, że wszystkie argumenty podniesione w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, nawet jeśli oceniać je w autonomiczny sposób, nie mogły zasługiwać na uwzględnienie.

Jeśli chodzi o zarzut umniejszenia okoliczności łagodzących, takich jak przyznanie się do winy i okazanie szczerzej skruchy, autor kasacji ewidentnie nie dostrzega, że w zwyczajnym środku zaskarżenia nie zarzucono Sądowi Rejonowemu, że umniejszył znaczenie przyznania się do winy i okazanej przez oskarżonego skruchy, jako okoliczności łagodzących przy wymiarze kary. Byłoby to zresztą irracjonalne, skoro autor apelacji nazwał te depozycje procesowe P. W., w których przyznał się do winy „wadliwymi i niezgodnymi z prawdą”. Oczywiście chybione jest więc twierdzenie obrońcy, że „sąd odwoławczy nie przeanalizował wnikliwie w toku kontroli instancyjnej postawionego w tym zakresie zarzutu apelacyjnego”. W tej sytuacji jedynie dla zupełności wywodów należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na początkową współpracę P. W. z organami ścigania i wyrażenie skruchy. Zauważył jednak – co obrońca w swoich wywodach pominął - że oskarżony podjął próbę zdeprecjonowania wcześniejszych wyjaśnień i umniejszenia swojej winy. W pełni słuszny był więc również wyprowadzony przez Sąd Okręgowy, po analizie tej zmiennej postawy P. W. wniosek, iż wskazuje ona na „brak krytycznej refleksji nad swoim postępowaniem”. Jeśli zaś dodatkowo wziąć pod uwagę fakt, że P. W. podczas przesłuchania na rozprawie głównej próbował zanegować wiarygodność swoich wyjaśnień z pierwszego stadium procesu poprzez wskazywanie, że były one wymuszone przez funkcjonariuszy Policji, przez których miał być bity, poniżany i zastraszany (czemu nie dano wiary), zaaprobowane przez sąd odwoławczy stanowisko sądu I instancji, że początkowe przyznanie się oskarżonego do winy i wyrażona wówczas skrucha, nie może być potraktowana jako „istotna okoliczność łagodząca”, jawi się jako w pełni zasadne.

Uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego jednoznacznie wskazuje też, że - wbrew temu co twierdzi skarżący - organ ad quem należytą uwagę poświęcił również pozostałym, wyeksponowanym w kasacji, okolicznościom związanym ze zmianą trybu życia oskarżonego, podjęciem nauki i problemami zdrowotnymi. Sąd

II instancji w pełni przekonująco wytłumaczył też dlaczego uznał, że nie mogą one przemawiać ani za wymierzeniem oskarżonemu łagodniejszej kary ani też za zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary (k. 1145 - 1145 v.). I w tym zakresie nie może być zatem mowy o naruszeniu przez sąd odwoławczy standardów rzetelnej kontroli odwoławczej.

Wbrew twierdzeniom obrońcy, sąd odwoławczy odniósł się do – bardzo zresztą lakonicznej – konstatacji autora apelacji, że „żaden z pokrzywdzonych nie wskazał oskarżonego jako sprawcę, jak również nie zostały ujawnione żadne inne dowody, mogące wiązać osobę oskarżonego z tymi zdarzeniami”. Nader wyraźnie świadczy o tym obszerny wywód zawarty na s. 10 – 15 (k. 1141v. – 1145) pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia. Jednoznacznie wynika z niego, z jakich powodów sąd odwoławczy zgodził się ze stanowiskiem organu a quo, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do przypisania oskarżonemu zarzuconych mu przestępstw.

W świetle powyższego, jako oczywisty jawi się wniosek, że autor kasacji nie zdołał wykazać, że przy sprawowaniu kontroli odwoławczej sąd II instancji dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia naruszenia jej standardów.

Argumenty podniesione w kasacji były przy tym bezzasadne w sposób oczywisty, co uzasadniało oddalenie nadzwyczajnego środka zaskarżenia w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi skazanego.